

A MEDGYESSY FERENC GIMNÁZIUM
ÉS
MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA

Nevelési program

OM azonosító: 031202

AZ ISKOLA NEVELÉS-OKTATÁS ALAPVETŐ CÉLJAI

A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszótt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszerre.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik formában fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkézség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

A KULCSKOMPETENCIÁK

Anyanyelvi kommunikáció

<p>Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.</p>

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességekkel, hogy különféle kommunikációs helyzetben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül- oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek- az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak az ismeretét, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást,- értést és –alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális kereteken belül történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia- eltérő mértékben- felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alapvető műveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekedeteinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismerete. Ezeknek az ismereteknek a birtokában az egyén megérti a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében (a döntéshozatallal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával stb. kapcsolatban).

A természettudományos kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja a tudást alkalmazni új technológiák berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes

megnyilvánulásokkal szemben. Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan és globális vonatkozásokban egyaránt.

A természettudományos kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja- különösen a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban IST) magabiztos és kritikus használatát a munka és a szabadidő terén. Ezek a kompetenciák a logikai és kritikai gondolkodással, a magas szintű információkezelési készségekkel és a fejlett kommunikációs készségekkel állnak kapcsolatban. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje, továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépezés alkalmazásokat- szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információs tárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök)- a szabadidő, az információ megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek érteni kell, miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IST használta kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és életpasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka –vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmukról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST- eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljainak kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd, tanulás iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy a korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hogyan tudunk hatékonyan kommunikálni, figyelembe venni és megérteni a különböző nézőpontokat. Tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empatikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi- gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és kompromisszumra való törekvés.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi,

regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan készségeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken- a helyi szinttől a nemzeti, európai szintig- hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetének és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét jelenti.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is. Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, elemzés, kommunikálás, tapasztalatok értékelése, kockáztfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világában elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igények, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonylatainkat, eligazodjunk a világban.

A kiemelt fejlesztési feladatok

A Nemzeti Alap Tanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól. Az értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit. Fontos feladat a

harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. A fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre kell, ösztönözi.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is. A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel.

Alapvető feladat tehát olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók aktív állampolgárrá válását. Az aktív állampolgári létezéshez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános

műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javakkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét. Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekéről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Környezettudatosságra nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért. Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt. A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése válják meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja

valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata. A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása. A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját. A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a „szabadtér” is. A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában. A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat. Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszerzése. Az iskolai tanítás-tanulási folyamatba külső szakértő is bevonható. A külső szakértő kiválasztásáért a külső szakértő által közölt ismeretek és az iskolai pedagógiai program összhangjáért az iskola igazgatója a felelős. A külső szakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékévé váló tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit. Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaeorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – át fogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket. A pályaeorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaiilag tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással,

a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

Az 1998-ban készített Pedagógiai Programunk szerint dolgozunk, azt munkánk során változatlanul figyelembe vesszük.

A módosított Köznevelési Törvénynek megfelelően a kiegészítéseket megtettük.

A Nevelési Programhoz kiemeltük azokat a fejezeteket, amelyeket a 2003-as Köznevelési Törvény 48.§-a előír.

1. Az iskola nevelési - oktatási funkciója, célja

Az iskola céljai csak akkor valósulhatnak meg, ha zavartalanul együttműködik a megrendelő (a szülők) és az iskola belső világát meghatározó tanulóifjúság és az alkotó pedagógusok köre.

A tanárok állandó feladata az értékekre való nevelés. A gimnázium egyik alapfeladata orientációs mintát adni a fiatalok számára az értékes életre. Az etikai-morális rendszer erősítését kell szolgálnunk, hogy a jelenlegi "értékek válsága" helyett az igazi emberkép alakuljon ki. Az iskolai oktatás egyik fő célja az általános emberi értékek továbbadása. Nevelni csak megfelelő értékrend kialakításával lehet. Pedagógiai tevékenységünk középpontjában az "emberközpontú" nevelés áll.

A Medgyessy Ferenc Gimnázium humánus, gyermekközpontú iskola, ahol nemcsak tananyagot ismer meg a tanuló, hanem a tudás megszerzésének örömét, nemcsak kritikátlanul befogadja a tudást, hanem állandóan kérdez, kételkedik és érvel. Nemcsak ismereteket szerez, hanem korának megfelelő gyermeki és ifjú életét is élheti. A diákközpontú iskola jellemzője az a nevelési cél, hogy az iskola növendékei szívesen tanuljanak, kiegyensúlyozottan fejlődjen személyiségük, sikerélmény hassa át őket. Szívesen dolgozzon együtt pedagógus és tanítvány. Igényesség, következetesség, megértő segítőkészség, türelem jellemezze a közös tevékenységet. A bizalom, tapintat, jókedv, okos tanács, kölcsönös megbecsülés biztosítja az eredményes együttműködésnek.

Kiemelt célunk a gimnázium képzési specialitásainak (idegen nyelvi, képző- és táncművészeti) biztosítása.

Az intézmény arculatának fő meghatározója a művészeti képzés, s részben erre épül a szakképzés, amely sokszínűségével hiányt pótol a régióban. Értéknek tartjuk, hogy a művészeti képzés szempontjából országos beiskolázású intézmény vagyunk.

Sajátos arculatunkat erősíti a Holló László Múzeum is, amelynek szellemisége elmélyíti a múzeum termeiben tartott órákat. Természetesen változatlanul ellátjuk a múzeumi feladatokat.

Az alapok megteremtése után érettségire épülő szakképzést is indítottunk OKJ szerinti szakmákban

OKJ szám	Szakképzés neve	Várható létszám	Képzés ideje (év)
54211010000 00 00	Alkalmazott fotográfus	10	2
54211090010 54 01	Alkalmazott grafikus	10	2
54211090010 54 02	Képgrafikus	10	2
54211080010 54 01	Általános festő	10	2
54211080010 54 02	Díszítőfestő	10	2
54211050000 00 00	Díszlet-és jelmeztervező asszisztens	10	2

54211100000 00 00	Keramikus	10	2
54212070010 54 04	Színházi táncos	10	2
54211180000 00 00	Zománcműves	10	2

Erősségünk a nyelvoktatáson belül a nyelvi tagozatunk, ahol mind németből, mind angolból a tanulók döntő többsége az iskolai felkészülés eredményeképpen nyelvvizsgát szerez. Egyébként ezen tanulók nagy részének szülei – anyagi lehetőségek hiányában - nem tudnák megfizetni a külön nyelvtanárt. Ilyen értelemben esélyteremtő, pótlólagos esélyt adó iskolának is tartjuk magunkat.

Kevés középiskola dicsekedhet húsz éve tartó testvériskolai kapcsolattal, amelyet a hatékony nyelvoktatás szolgálatába állítottunk.

Legújabb képzési lehetőségként a táncművészet is beépült az oktatási struktúrába. Ez klasszikus, modern és néptánc programját jelenti. 2005-től akkreditált tantervi képzés után érettségi vizsgát tehetnek növendékeink táncból.

A számítástechnika oktatás kiemelt szerepet tölt be az iskolában.

Szakmailag jól felkészült tantestület dolgozik az intézményben, jó és demokratikus munkahelyi légkörben folyik az alkotómunka, folyamatos innovációkkal találtuk meg helyünket a város közoktatásának palettáján. A dolgozóinkban erős az intézmény iránti elkötelezettség. Ennek fenntartása változatlanul célunk.

Szakmai körökben is elismerést vált ki a Medgyessy Galéria működtetése, ahol a diákok bemutatkozásán kívül a kortárs művészek kiállítása is gyakori.

Az iskola környezetével, esztétikai képével jó hatást gyakorol az itt tanulókra, dolgozókra, ennek a biztosítása iskolai munkánk része.

2. Pedagógiai elveink

- Minden gyerek számára tartalmas, hasznos és ugyanakkor nyugodt iskolai élet biztosítása.
- Korszerű ismeretek közvetítése s a teljesítmény személyiséghez alkalmazkodó növelése.
- Minél több területen adunk módot a választhatóságra, igyekszünk minden gyerek számára megtalálni azt a tevékenységet, amelyben sikerrel bontakoztathatja ki képességeit. A tárgyi ismeretek mellett célunk a problémafelismerés, konfliktuskezelés és együttműködés képességének kialakítása.
- Szabadság, önállóság, ugyanakkor az alkalmazkodás és tolerancia egyensúlyának megteremtése a mindennapokban.
- Az értelmes fegyelem, az önálló véleményalkotás, az önmaguk és mások iránti felelősség életkornak megfelelő gyakorlata

3. Feladataink

- Megfelelő szociális és tanulási környezet biztosítása.
- Az egyes gyerekek személyiségének minél alaposabb megismerése, s ennek megfelelően a pedagógiai módszerek differenciált alkalmazása.
- A személyiség egészének fejlesztése, amely magába foglalja az intellektuális, az érzelmi, a szociális, az erkölcsi, az esztétikai és a fizikai szükségletek kielégítését.
- Az itt eltöltött évek során a tudásszint, a teljesítmény a gyerek személyiségéhez, képességeihez mért maximális fejlesztése.

- Felruházni tanítványainkat az önálló tanuláshoz szükséges alapvető képességekkel, hangsúlyt fektetni a "mit" kérdésen kívül a "hogyan" tanuljanak.
- Biztosítani, hogy az iskola személyes tapasztalás színtere legyen, a gyerek aktív részese lehessen az őt körülvevő világ megismerésének, alakításának.
- A mai kor követelményeinek megfelelő számítástechnikai ismeretek elsajátítása, alkalmazása.
- Az érvelés, vitatkozás, problémamegoldás képességének tudatos kialakítása, fejlesztése.
- A szülőkkal való sokoldalú együttműködés a gyermekek nevelésében.
- A pályaválasztás segítése.
- A tehetséggondozással és a pótlólagos esélyteremtéssel párhuzamosan tovább kívánjuk színesíteni az iskola palettáját.
- Arra törekszünk, hogy a térségben kivívott egyedi helyünket megtartsuk és erősítsük, jelenlegi működési formánkat kiteljesítsük.
- A képzőművészeti versenyeken kívül egyéb szaktárgyi versenyeken is gyakrabban indítjuk növendékeinket, és több iskolai vetélkedőt is szervezünk. A megmérettetés inspirálólag hat a tanulókra.
- A képzőművészeti képzésben megszervezzük az alkotóköroket, illetve a nyári alkotótábort.
- Elsősorban a képzőművészeti osztályban tanulók számára külföldi tanulmányutat szervezünk (Görögországba, Olaszországba, Franciaországba).
- A felújított Holló László Emlékmúzeumban diák-művész találkozót szervezünk, vagy kamara előadásokat tartunk ott.
- A képzőművészeti műhelyek további fejlesztése.
- Az iskolaújság és az iskolarádió újraindítása a diákalkotók és információszerzés miatt fontos feladatunk.
- Posztszekunderi képzés megvalósítása képzőművészeti területen a főiskolákkal.

4. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

4.1 A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

A tartalmi munka színvonalának erősítése érdekében az óratervi óraszámok függvényében - lehetőség szerint - további csoportbontást biztosítunk

4.2 Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

Hagyományörző tevékenységek

- Az előírt iskolai ünnepeken, megemlékezéseken kívül minden tanév folyamán a következő alkalmakkor tartunk még kiemelt ünnepeket (szalagavató, ballagás, adventi hetek-karácsony stb.).
- Iskolánk névadójának, Medgyessy Ferenc emlékének ápolását Medgyessy-hét keretében minden februárban rendezvények sorával tartjuk meg.
- Külföldi kapcsolatok ápolása, fejlesztése. Különös tekintettel a marsbergi iskolával folytatott együttműködésre, illetve a szlovén és angol intézményekkel való kapcsolatra.

- Általános iskolákkal (különös tekintettel a szomszédos iskolákra) a kapcsolat rendszeresítése, hogy az általános iskolák programjához komplementer legyen a programunk.

Diákönkormányzat

- A tanulók és a tanulóközösség érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Évente tartott diákparlament, illetve egyéb diákfórumok segítik a tanulók iskolai gondjainak megoldását.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

- Az egyéni képességek minél tökéletesebb kibontakozását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. Ezen foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején döntünk.

Iskolai sportkör

- Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók minden napi testedzését.

Versenyek, bemutatók, kiállítások

- A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) vetélkedők, melyeket az iskolában rendszeresen szervezünk. Iskolánk tanulóinak képzőművészeti alkotásaiból rendszerességgel kiállítást szervezünk bemutatkozás, illetve értékelés céljából.

Múzeumi, művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

- Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások.

Iskolai könyvtár

- A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

Szabadidős foglalkozások

- A szabadidő hasznos és kultúraltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és mozi látogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.).

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

- A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használhatják.

Diákétkeztetés

- Az intézményi menzán étkezési lehetőséget biztosít az igényeknek megfelelően.

4.3 A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- Egyéni beszélgetés a tanulóval, szülővel,
- Személyes tanácsadás tanulóknak, szülőnek,

- Nevelők és tanulók személyes kapcsolatai,
- Szükség esetén családlátogatás,
- A szülő és a családok nevelési gondjainak segítése,
- A tanulók szabadidejének szervezése,
- Egyéni képességekhez igazodó felzárkóztató órák.
- Szükség esetén külső szakemberhez irányítás.

4.4 A tehetség, képesség kibontakozását az alábbi tevékenységek segítik

- Differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- Csoportbontás (nyelvekből, matematikából, számítástechnikából, magyar nyelvtanból, tánc- és képzőművészeti tárgyak esetén, emelt szintű érettségire való felkészítésnél),
- A nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- Tehetséggondozó foglalkozások,
- Iskolai sportkör, mindennapos testedzés,
- Szakkörök, énekkar,
- Versenyek (tanulmányi, kulturális, sport, vetélkedők),
- Bemutatók, tárlatok,
- Szabadidős foglalkozások (önképzőkör, érdeklődési kör, stb.),
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- A továbbtanulás segítése,
- Személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek).

4.5 Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás szervezése,
- Szükség szerint tanulószoba beindítása,
- Felzárkóztató foglalkozások,
- Az iskolai könyvtár,
- Továbbtanulás irányítása, segítése,
- Tanulási módszertan oktatása osztályfőnöki órán és szakórákon.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Kiemelten az osztályfőnökök, de a szaktanár feladata. Az adott színtereken (osztály stb.) fontos a közösségfejlesztés, de a koordinálás nélkülözhetetlen. Az egész iskola formálja a közösséget, közösséget épít, formálja a megdöbbenés mentalitását. A Debrecenhez tartozás, a magyarság tudat, a nagyobb közösségekhez való kapcsolódás alakítása is fontos feladatunk. A sokszínű képzésünk eltérést is hoz, de egységbe is kovácsol. Az iskola normarendszere, környezetének formáló hatása az emberi személyiségre a közösségi szabályok által érvényesülnek (lásd SZMSZ). Az iskola belső arculata (faliújság, tablók, park) személyiség – és közösségformáló hatása megmutatkozik növendékeink magatartásában. Minden tanórán kívüli foglalkozás jó alkalom, bontja az osztálykereteket is.

Hagyományos rendezvényeink a következők, melyek a közösségfejlesztésben rendkívül hatékonyak:

- Medgyessy – hét rendezvényei: vetélkedők, előadások, stb.
- Medgyessy – bál.
- Közös színházlátogatás iskolai vagy osztályszinten, mozi-látogatás iskolai szinten történelmi filmek megtekintésével.
- Iskolában tartott hangverseny a Kodály Kórus részvételével.

- Táncvizsga a „d” osztályosok szereplésével.
- Önismereti délutánok tanári irányítással.
- Házi tanulmányi versenyek.
- Házi bajnokságok, sportrendezvények.
- Természetjárás, túra.
- Iskolai közös tanulmányi kirándulások Budapestre (színházlátogatás, múzeumlátogatás, városnézés).
- Sok osztálykirándulás.
- A német testvérvárosi kapcsolat cserelátogatása (nyelvi emelt szintű képzésben résztvevők).
- A képzőművészeti osztályok görög és olasz tanulmányi útjai.
- Debreceni irodalmi séta.
- Jótékonyági akciókban való részvétel: sérült gyerekek részére játékgyűjtés, határon túli magyar iskolák segítségével, Aranyág Alapítványhoz való csatlakozás. Mindezek a szociális érzékenységet fejlesztik tanulóinkban.
- Zenés – táncos rendezvények.
- Koszorúzáson való részvétel.
- Elsős avatató.
- Medgyessys egyenpóló, nyakkendő, sál, mely erősíti az együvé tartozás érzését, segíti a közösségi tudat kialakulását.
- Tárlatnyitások.
- Végzősök bálja.
- Tantestületi összejövetelek, kirándulások.

4.6 A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

Az előbb felsoroltakon kívül:

- A diákétkeztetés,
- A tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek,
- Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- A nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- Szoros kapcsolat a gyermekjóléti szolgálattal, annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

4.7 A szülők és pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Szülői értekezlet

Feladata: A szülők és pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
A szülők tájékoztatása

- - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- - az országos és helyi közoktatás politika alakulásáról,
- - az iskola pedagógiai programjáról,
- - a helyi tanterv követelményeiről,
- - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről,
- - iskolai magatartásáról,
- - a gyerek osztályának tanulmányi munkájáról,
- - az iskola és az osztályközösség céljairól, eredményeiről, problémáiról,

A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatóságához.

Fogadóóra

Feladata: A szülők és pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.).

Nyílt nap

Feladata: A szülő betekintést nyerjen az iskola életébe, az iskolai környezetbe.

4.8 Gyermekvédelem

A gyermekek védelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (gyermekvédelmi törvény) pontosan meghatározza az iskola vezetői, pedagógusai és ifjúságvédelmi felelősének feladatait. Ez számos ponton találkozik a Köznevelési Törvény előírásaival. Az iskola előtt álló legfontosabb feladat, hogy a hozzá beírt tanulók családi hátterét megfelelően megismerje, figyelemmel kíséresse azokat a családokat, amelyek anyagi vagy más ok miatt nem tudnak maradéktalanul eleget tenni a gyermeknevelés feladatainak és szükség esetén intézkedjen.

Fontos új intézmény a gyermekjóléti szolgálat, amely összehangolja azokat a szolgáltatásokat, amelyek a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében tevékenykedik. Segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak ellátását, kapcsolatot tart az iskolában dolgozó ifjúságvédelmi felelősökkel és az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével.

A fenntartó által megbízott, gimnáziumunkkal kapcsolatot tartó gyermekjóléti szolgálatot a Forrás Lelkiségitő Szolgálat.

Az gimnázium munkatársai minden esetben ehhez a szolgálathoz fordulnak segítségért, ha már az iskola rendelkezésére álló eszközei nem bizonyulnak elégségesnek a gyermekek és családjaik problémáinak megoldásában.

A fent vázolt ifjúságvédelmi rendszer alkalmassá válhat arra, hogy hatékonyan segítse a különböző szociális segélyek és támogatási formák, a valóban rászoruló családokhoz történő eljutását (nevelési segély, tankönyvsegély, étkezési hozzájárulás stb.).

Az iskola a gyermekvédelmi törvény alapján felhatalmazott arra, hogy kezdeményezze pénzbeli ellátás megállapítását rendkívüli esetekben. Fontos tehát az, hogy ifjúságvédelmi felelősön túl az osztályfőnökök és minden pedagógus felhívja a szülőket, a tanulók figyelmét arra, hogy kitől és milyen segítséget vehetnek igénybe. Továbbá az is lényeges, hogy létrejöjjön az a bizalom, melynek során minden tanuló tud kihez fordulni és kap is valóságos segítséget. Szükség esetén az ifjúságvédelmi felelősön s a gyermekvédelemért az intézményben felelős vezetőn keresztül a polgármesteri hivatalhoz kötelező a gyermek veszélyeztetettségét, a család rászorultságát jelezni. Indokolt esetben az iskolának kell a beadványt elkészíteni és elküldeni a megfelelő helyre. Ezért nagyon fontos a megfelelő informáltság.

A gyermekvédelemhez is tartozó fontos feladat, hogy szükség esetén a megfelelő szolgálatokhoz, szakszolgálatokhoz hozzáférhessen, szakmai szolgáltatásban részesüljön a rászoruló tanuló. Több tanulót érintő negatív tendenciák felbukkanása során (alkohol, egyéb narkotikumok) az ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető összehangolt programokat, előadássorozatokat tervez. Figyelemmel kell kísérni a rendszeres iskolába járást, az itt bekövetkező tartós zavarokat. Ezek esetén a gyermekjóléti szolgálat bevonásával fel kell tárni az okokat, a hiányzás okait, hogy veszélyeztetettség esetén a szolgálat családgondozót jelölhessen ki.

Az 1997-es törvény hatályba lépése óta folyamatosan építi a gimnázium új gyermekvédelmi rendszerét.

5. A szülő, tanuló iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái továbbfejlesztésének lehetőségei

Az iskolánk mellett nem működik kollégium. A kollégiumot igénylő diákokat DMJV középiskolai kollégiumaiba helyezzük el. A családok választanak a kollégiumok közül. Az eltérő pedagógiai programú diákotthonok ajánlása során fontos szempont a gimnázium számára, hogy milyen távol helyezkedik el az adott intézmény, milyen a közlekedés a kollégium és az iskola között, és a gimnáziumban folyó programokhoz hasonlóak beépültek-e az adott kollégium programjába.

A fentieknek megfelelően legtöbbször a Győrffy István megyei kollégiumban és a Gulyás Pál Kollégiumban laknak.

A felvételi eljárás során a kollégiumokkal való megismerkedés már a nyílt napon kezdődik. Az iskola bemutatásával egyidőben megtörténik a kollégiumok ajánlása is. A szülők a következő hónapokban a jelentkezés beadásával egyidőben megkeresik a számukra tetsző kollégiumot. A gimnáziumba történő beiratkozás során a tanulók már tájékoztatják az iskolát arról is, hogy melyik kollégiumba nyertek felvételt. Vidéki diákok esetében a kollégiumi elhelyezést támogatja az iskola a bejárás nehézségei elkerülése miatt, kivéve azokat az eseteket, amikor a kollégiumba való beilleszkedés nehézségeket okoz.

Az iskola minden kollégiummal, ahol tanulói laknak, rendszeres kapcsolatot ápol. A kollégiumok minden tanév elején megkapják a gimnázium munkatervét. Az adott osztályfőnökök és csoportvezetők folyamatos kapcsolatot tartanak egymással. Figyelemmel kísérik a gimnáziumi tanárok a kollégiumban folyó munkát, a kollégiumi nevelők pedig folyamatos tájékozódnak a diákok tanulmányi előmeneteléről. Fontosabb esetekben a szülők a kollégiumi nevelők és az osztályfőnökök, illetve szaktanárok eszmegbeszélést is tartanak. Az együttműködés minden területre kiterjed, ez a fentiekén kívül a gyermek- és ifjúságvédelem terén válik még láthatóvá elsősorban. Az iskolánk fontosnak tartja, hogy a diákotthonok jelentősebb ünnepei és fontosabb rendezvényei alkalmával képviseljük az iskolát. A művészeti képzés lehetőséget teremt arra is, hogy a gimnázium kiállításokkal, bemutatókkal színesítse a kollégiumok életét.

6. Alkalmazott eszközök (tankönyv, segédletek) kiválasztásának elvei

Az utóbbi években óriási választék van a tankönyvpiacra, így a felelősség megnőtt abban a tekintetben is, hogy a megfelelő tankönyv kiválasztása történjen meg. Így első és fő szempont, hogy a választékot a kollégák kellően ismerjék (tankönyvbemutatók szervezése, propagálása), s ez alapján döntsenek a tankönyv kipróbálásáról. Célszerű lenne, ha az újdonságokat egyetlen példányban az iskola könyvtárában a szaktanárok részére hozzáférhetővé tudnánk tenni.

A tankönyvválasztás legfőbb általános szempontjai:

- NAT-komfortitás,
- igazodjék a tanulók tudásszintjéhez, élettani sajátosságaihoz,
- jó áttekinthetőség, érthetőség,
- tegye lehetővé az otthoni tanulást is,
- adjon lehetőséget az önálló ismeretszerzésre,
- a tanítási órán hallottak megerősítése,
- a lényeg kiemelése,
- külsőleg is tetszetős, vonzó kiadás legyen.

Természetesen az egyes tantárgyak tankönyvválasztását még egyéb szempontok is meghatározzák, így például:

- nyelvek esetén fontos a segédeszközökkel való ellátottság (kazetta, munkafüzet, tesztek, tanári segédkönyv stb.)
- természettudományos tárgyak esetén motiváló hatású, ha a szorosan vett tananyagon kívül tartalmaz a tankönyv tudománytörténeti érdekességeket, gyakorlati, a mindennapi élethez közel álló vonatkozásokat is.

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztása a szakmai munkaközösségek feladata, és természetesen a tankönyv árát is figyelembe vesszük, hogy ne legyen megterhelő költségkihatása.

7. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Magasabb évfolyamra lépés feltétele az elégséges osztályzat. Az ettől való eltérést a nevelőtestület határozza meg a Köznevelési Törvény szellemében.

A továbbhaladás minimális feltétele a különböző tantárgyakból a NAT minimális követelménye, erre a tapasztalatok alapján visszatérünk.

A gimnázium évfolyamán való előrelépés folyamatos, külön beiratkozást nem igényel.

Az évfolyamismétlésre utasítottak az Oktatási Minisztérium által előre meghatározott beiratkozási napon jelentkezhetnek.

A javítóvizsgát eredménytelenül tevők az eredményhirdetést követő nap iratkozhatnak be.

Más oktatási intézményből való átvételnek időkorlátja nincs. Feltétel az adott osztály tantervi követelményeinek teljesítése, részleges lemaradás esetén különbözeti vizsga letétele. Az átjárhatóság úgy is biztosítható, ha bizonyos tantárgy követelményeit félévenkénti osztályozó vizsgán teljesíti a tanuló.

Egyéb esetekben a törvény szabályai szerint járunk el (pl. felmentés egyes tantárgyak tanulása alól, felmentés rendszeres iskolába járás alól).

8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

8.1 Magyar nyelv és irodalom

Írásbeli beszámoltatások

Rendszeres, előre bejelentett, egy tanóra terjedelemben. Az írásbeli kiemelt, fajsúlyos az ezt követő szóbeli jegyek a szinkronitáson túl föl, illetve lefelé modulálhatják a tantárgy végső érdemjegyét.

Otthoni felkészülés írásbeli és szóbeli feladatok esetében

Írásbeli házi feladatok számonkérése csak akkor eredményes, ha frontálisan vagy egyénileg kijavítjuk és kijavíttatjuk. Az írásbeli házi dolgozatokat minimálisan csökkentettük (évente legfeljebb egy), mert a tanulók hivatkozás nélkül már kész művekből „összeollózzák” e fogalmazványt.

Szóbeli házi feladatokból továbbra is rendszeres a számonkérés: ügyelünk rá, hogy a tanulók egyenként minden félévben többször szerepeljenek. Meggyőződésünk, hogy jó szummatív eredmények csak a megelőző formatív értékeléseket követően születhetnek.

A tanulók ismeretelsajátítási tempójának jobban megfelel a tananyag alábbi átütőmunkája:

<u>Irodalom:</u>	9. évfolyam:	a mítoszoktól az európai és magyar reneszánszig
	10. évfolyam:	a barokktól Vörösmarty munkásságáig
	11. évfolyam:	Petőfitől a Nyugat első nagy alkotói csoportjáig (Ady, Móricz, Babits)
	12. évfolyam:	Kosztolányitól a XX. század kortárs magyar irodalmáig

/A szaktanár a tankönyv alapján ettől eltérhet./

Nyelvtan: 9. évfolyam: a kommunikációtól a jelentéstanig

10. évfolyam:	szófajok, szintagmák, mondatlan, szövegtípusok modulcsoport
11-12. évfolyam:	haladási tempója változatlan

8.2 Történelem

Az írásbeli beszámoltatás történelemből a kerettantervben meghatározott témakörök befejezése után a témazáró dolgozatok megíratásával történik. Ez félévente az évfolyamtól függően 2-3 témazáró dolgozatot jelent. Minden esetben körültekintően választjuk ki a dolgozatírás időpontját, és előtte alapos ismétlés, rendszerezést tartunk. Előfordul, különösen a 9. évfolyamon, hogy egy nagy témakört (pl. az Ókori Róma) megfelezzünk, illetve harmadolunk, mert a tananyag nehézségi foka ezt indokoltá teszi.

Az új érettségi vizsga, amely történelemből is kötelezővé teszi az írásbelit, teljesen új helyzetet teremt tanárnak, diáknak egyaránt.

Az otthoni felkészülés:

Az érettségi vizsgának továbbra is fontos része a szóbeli felelet. A vizsgázónak nem csak arról kell meggyőznie az őt hallgatókat, hogy birtokában van az alapvető ismereteknek, hanem helyesen kell használnia a történelmi fogalmakat és a szaknyelvet is. Ezért nagyon fontos a rendszeres szóbeli felelet, amelyre a diákok az órán elhangzottak és a tankönyvi lecke segítségével otthon készülnek fel.

8.3 Német és francia nyelv:

A számonkérés jelentős része írásbeli.

Tartalma:

- szavak számonkérése
- nyelvtani jelenségek elsajátításának ellenőrzése
- fogalmazás
- fordítás

Formái:

- írásbeli felelet- „röpdolgozat”
- feladatlap, témazárók
- nagydolgozat-komplex

Rendszeresen az egyes leckék után nagydolgozat előírás szerint.

A házi feladat előírásának elvei:

- Szóbeli és írásbeli is egymás kiegészítéseképpen, melynek célja az új ismeretek begyakorlása, a tanult ismeretek alkalmazása a készségfejlesztés érdekében.
- Fontos volna az időkeretek meghatározása és a többi kollegával való egyeztetés.

8.4 Angol nyelv:

Az iskolai beszámoltatások formái:

- Szódolgozat
- Nyelvtani teszt
- Kommunikatív készségeket mérő feladatlap
- Fogalmazás
- Fordítás
- Szövegértés

Rendje: minimum 3 nagydolgozat évente arányosan elosztva.

Értékelés: Az írásbeli osztályzatok egyforma hangsúllyal számítanak a félévi/évvégi értékelésnél.

Az otthoni feladatok meghatározásának elvei, korlátai:

Kapcsolódjon az órán tanult tananyaghoz, az életkori sajátosságoknak megfelelően.

8.5 Latin nyelv és irodalom

Írásbeli és szóbeli számonkérés tartalma:

- lexikai ismeretek
- nyelvtani jelenségek elsajátításának ellenőrzése
- fordítás
- memoriterek
- kultúrtörténeti ismeretek:
- görög-latin irodalom, vallás, történelem, képzőművészet, hétköznapok

Formái írásban:

- szövegfordítás (9-10. évfolyam)
- feldolgozott szöveg fordítása, szavai (11-12. évfolyam)
- idegen szöveg fordítása szótárral (10-12. évfolyam)

Szóban:

- feldolgozott szöveg fordítása (9-10. évfolyam)
- memoriterek
- tanulói beszámolók

8.6 Matematika

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái:

Témazáró dolgozat: témánként

Témaközi dolgozat: egy-egy témán belül, több óra tananyagát felöleli

Röpdolgozat: aktuális tananyagból

A tanulók tudásának értékelésében betöltött súlya: a témazáró dolgozatokat nagyobb súllyal vesszük figyelembe.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok:

- házi feladatok: aktuális tananyagból vagy ismétlésből; írásban szükséges
- tételek, definíciók kimondásának elsajátítása – szóbeli feladat

8.7 Földrajz-biológia

- Tankönyvi témakörönként témazáró feladatok írása
- Hosszabb fejezetek esetén a témakör megbontásával tesszük megtanulhatóvá
- Témakörönként a témazáró feladatok tételek formájában kerülnek összeállításra, igazodva az új érettségi követelményrendszerhez.
- Az otthoni felkészülés alapja a tankönyvi fejezet törzsanyaga és az órán elhangzott füzetben vázlat formájában rögzített tananyag. Ismerje a földrajz/biológia szakkifejezéseit (terminus-technikusát)

8.8 Fizika-informatika

Az egész éves folyamatos tanári ellenőrzés nagy jelentőségű, mert a tanár, a tanuló és a szülő is ez által látja a folyamatos előrehaladást, a felmerülő nehézségeket. A tanulói teljesítmények értékelésének egyik módja az írásbeli számonkérés.

Ennek megjelenési formái fizika órákon:

Írásbeli felelet, röpdolgozat, feladatlap néhány óra anyagából, témazáró dolgozat.

Az írásbeli felelet időhiány esetén alkalmazott kényszermegoldás, biztosítja a számonkérés folyamatosságát, de nem veheti át teljes mértékben a szóbeli felelet szerepét.

A röpdolgozat olyan tananyagrészek után kerül sorra, amelyeknél alapvető követelmény a számítási feladatok megoldása. 20 percnél nem tart tovább és az egész osztály írja.

Néhány óra anyagából összeállított feladatlap íratásának az a célja, hogy megvizsgáljuk a tanulók rendelkeznek-e a továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, törvények, összefüggések ismeretével. Előző órán célszerű jelezni a tanulóknak, hogy pótolják az esetleges hiányosságaikat.

Témazáró dolgozatok az egyes témakörök összefoglalása után kerülnek sorra. A témazáró dolgozat íratásának időpontját legalább két héttel előtte közöljük a tanulókkal.

Vannak diákok, akik szóban jobban ki tudják magukat fejezni, mint írásban. Nekik lehetőséget kell adnunk, hogy szóban is teljesíthessenek. A szóbeli számonkérés során a pedagógus az osztály előtt is szemléltetni tudja elvárásait, értékelési szempontjait.

Gondoskodjunk arról, hogy a tanulók tisztában legyenek a követelményrendszerrel, kiemelve ebből a minimumfeltételeket.

Írásbeli munkáknál a dolgozatot világos értékelő megjegyzéssel lássuk el, kiosztásuk során pedig szóban is fűzzünk hozzá rövid kiegészítést. A javításokat lehetőleg a következő alkalomra, de maximum két héten belül el kell végezni, ha annak nincs objektív akadálya (pl. betegség). Két hetet meghaladó értékelést követően a tanuló dönthet, hogy elfogadja-e az érdemjegyet.

Az érdemjegyek megállapítása a tanárok döntési kompetenciája, így természetesen szubjektív. Ahol lehetőség van rá, ott a tanár igyekezzen (pl. pontrendszerrel) növelni a figyelembe vehető objektív tényezők számát. Az osztályzatok kialakításához a félév során minimum 3 érdemjegy szükséges – ezek között legalább egy témazáró érdemjegy -, de törekedünk ennél nagyobb (pl. havi) gyakoriságú értékelésre.

Az írásbeli beszámoltatás megjelenési formája informatika órán elsősorban a teszt és a feladatlap. A tárgy mibenlétéből adódik, hogy a hagyományos írásos forma helyett inkább az elektronikus változatok kerülnek előtérbe.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

A leckeírás segít (segítene) abban, hogy a gyerekek megtanuljanak utasításokat követni, az idejüket és az energiájukat beosztani, a feladat megoldások során kitartani, az önálló munkában kreatívan alkotni.

Fizikából az otthoni felkészüléshez házi feladatként elsősorban a tankönyvben lévő gondolkodtató kérdéseket és a tanult összefüggések alkalmazását igénylő feladatokat célszerű adni. Az egységes érettségi feladatgyűjtemény feladatai is alkalmasak megfelelő előkészítés, gyakorlás utáni otthoni feldolgozására. Nem a mennyiség a lényeges, hanem az, hogy azok a tanulók, akik megpróbálkoznak a feladatok megoldásával siker élményhez jussanak.

Egy-egy érdekes téma házi dolgozatban való feldolgozása is lehet nem kötelező jelleggel házi feladat. Segítségként ajánljunk irodalmat, folyóiratot stb., ahonnan a tanulók tájékozódhatnak.

Informatikából nem jellemző a hagyományos írásbeli házi feladat a tantárgy gyakorlati jellege miatt. Érettségire való felkészülés során azonban nagyon hasznos, ha a tanulóknak önállóan otthoni munkával kell nagyobb témakört összefoglalni a rendelkezésre álló tankönyvek, segédanyagok felhasználásával kidolgozni.

Rajzolás-festés és fakultációs órák:

- A tanórán megadott tematika alapján készített rajzok osztályzása
- A tananyaghoz kötődő otthon készített munkák osztályzása

- Önszorgalomból és gyakorlási szándékkal készült munkák értékelése
- Félév és év végén a készségi szintű fejlődés értékelése szóban

8.9 Művészettörténet:

Tagozatos osztályoknál:

- 1-1 művészeti kor lezárása- témazáró dolgozat formájában
- Fogalmak, műtárgylista röpdolgozati számonkérése
- Önálló kutatáson alapuló házi dolgozat és beszámoló értékelése érdemjeggyel
- Év végén összehasonlításokon alapuló összegző felmérő

Szakképző osztályoknál:

- Nagyobb témaegységek lezárása gondolkodtató jellegű felmérő dolgozattal
- Önálló kutatáson alapuló házi dolgozat és beszámoló értékelése érdemjeggyel

A legfontosabbnak tartjuk, hogy az ismeretek a jártasság szintjén túl a készségek szintjén jelenjenek meg, amihez elengedhetetlen a folyamatos gyakorlás és tájékozódás korunk és távolabbi múltunk művészeti életében. A legnagyobb fejlődés mindig belső indítatásból fakadóan jelentkezik, ezért tartjuk fontosnak az otthon munkát és annak értékelését ezen a területen.

8.10 Tánc

A beszámoltatás és számonkérés, valamint a tanulók munkájának minősítése többféle képpen történik. Külön kell választani az elméleti és a gyakorlati tárgyakat.

Elméleti tárgyak:

- Folklórismeret
- Tánc történet

A félév folyamán egy-egy témakör lezárását követően szóbeli és írásbeli beszámolók vannak. Ezekből a témazárókból átlagban 3-4 érdemjegy gyűlik össze. Félévkor ezek átlaga adja az érdemjegyet. Természetesen lehetőség van javítani, ha a tanuló kéri. Ebben az esetben egy külön felelettel dől el az érdemjegy. Amennyiben a hiányzása (általában igazolatlan), meghaladja a jogszabályban előírtakat, úgy nem lehet érdemjeggyel minősíteni a tanuló teljesítményét.

Gyakorlati tárgyak:

- Néptánc
- Társastánc
- Modern-kortárs tánc

Az elméleti tárgyhoz hasonlóan itt is bizonyos témaköröket zárunk le a félév folyamán. Ezek átisméltése után egyéni bemutató formájában ad számot a tanuló tudásáról. Ezeket érdemjegyekkel mérjük. Az így szerzett érdemjegyek átlaga adja a félévi jegyet. Javítási lehetőség itt is adott.

Követelmény a néptáncnál, hogy a tanuló ismerje a tanult táncrendeket, és azokból tudjon magabiztosan improvizálni. Ismerje és nevezze meg az irányokat, a tánc arányait, esetleges alakzatait.

A nemzetközileg elfogadott angol stílus szerint a standard és latin-amerikai táncok önálló és páros bemutatására.

A modern-kortárs táncművészet főbb irányzatait, az irányzatok technikai alapelemeit, a különböző technikák jellegzetes koordinációját és variációs lehetőségeit, a mozgáselemek végrehajtásának meghatározott szabályait, harmonikus, esztétikus kivitelezési módjait. Testrészeinek irányított mozgását, a test térben való mozgáslehetőségeit, a tér, ritmika, dinamika magasabb fokú használatát, a kapcsolatteremtés és improvizáció technikáit, a kortárs tánc lépésanyagát, technikáját.

Az értékelés folyamán fő szempont, hogy a vizsgázó érti e az alapvető összefüggéseket, van e komplex látásmódja a táncművészetben belül, ismeri e a tánc fejlődésének folyamatát, az egyes irányzatok kialakulását.

Tud e stílusosan táncolni, folyamatokat, táncrendeket előadni, tudja e a táncban, hogy mit miért csinál, ura e testének, rendelkezik e fejlett mozgáskoordinációval. Tud e magabiztosan improvizálni az adott táncfajtaán belül.

A gyakorlati anyagból elégtelen érdemjegyet kap az a tanuló, aki segítséggel sem képes önállóan bemutatni a táncokat. Nagy tévesztések jellemzők, összekeverés más táncokkal.

Ez lehetetlen, ha a tanuló az órákon ott van és gyakorol. Általában azoknál a tanulóknál fordul elő, akik évközben szinte be sem járnak az órákra, akár igazolt, akár igazolatlan hiányzásaik nagymértékűek, szemmel láthatóan különösebben nem érdekli őket a tárgy.

8.11 Ének

Értékelés

Az ének-zene készségeantárgy számonkérésí metodusa speciális. A szöveges és szolmizációs gyakorlatok frontális feldolgozását követően csoportos felelés következik, hiszen az énekhangok minősége és az intonációs problémák ilyen módon kiegyenlítődnek.

A 9-10. évfolyamon évente 4-4 írásbeli témazáró dolgozatra kerül sor, ezekre a tanulók egyénilag otthon készülnek.

8.12. Testnevelés

Testnevelés tantárgyból a tanulók értékelése a tantervben szereplő tananyag gyakorlati bemutatása alapján történik.

Az egész éves folyamatos ellenőrzés lehetővé teszi az előrehaladás, az egyéni fejlődés mértékének megállapítását.

A motorikus képességek értékelését az erre a célra központilag elkészített mérési útmutató alkalmazásával kell elvégezni.

A sportjátékok az atlétika és a torna anyagának értékelésénél az egyéni képességeket is figyelembe kell venni.

A tanulók testnevelés érdemjegyeinek megállapításánál az órai munka, a testneveléshez való pozitív hozzáállás, a tanórán kívüli sporttevékenység is hozzátartozik.

Minden tantárgy esetében figyelembe vesszük, hogy a tanítványok számára a követelmények ne okozzanak teljesíthetetlen feladatot.

9. A nevelő-oktató munka ellenőrzési, értékelési rendszere

Az iskolánkban folyó belső ellenőrzés a jogszabályokban és az iskola belső szabályzataiban (elsősorban a Pedagógiai Programban, a Szervezeti és Működési Szabályzatban és a Házirendben) meghatározott előírásoknak való megfelelést vizsgálja.

Az iskolai belső ellenőrzés rendjét a belső ellenőrzési terv is meghatározza.

A nevelő-oktató munka ellenőrzését végezheti:

- a) tanulók esetében: az iskola pedagógusai, valamint külső szaktanácsadó és szakértő,
- b) pedagógusok esetében: az igazgató, az igazgató helyettesek, a munkaközösség-vezetők, valamint külső szakértők, szaktanácsadók.

9.1 Az iskola, mint szervezet értékelése

Az értékelés területei

képességek létrehozása, emberi erőforrások kibontakozása,

- oktatás
- nevelés
- társadalmi beilleszkedés
- tanulók tevékenységre ösztönzése

munkaszervezés (a pedagógusok, munkatársak, tanulók irányítása),

- az idő és a tér kihasználása
- források képzése
- személyzeti munka
- belső információáramlás

eszközrendszer használatának megszervezése,

- a helyiségek kihasználása
- a pénzgazdálkodás

életkeretek megszervezése,

- a tanulók fogadása, elhelyezése, étkeztetése
- iskolán kívüli tevékenység szervezése
- a tanulók, pedagógusok és személyzet biztonságigényének kielégítése

a külső kapcsolatok fejlesztése,

- a jövőbe tekintő tervek készítése
- kapcsolatok alakítása a társadalmi környezettel
- az intézményi image gondozása
- kommunikáció a helyi miliővel
- fórumok pl. iskolaszék, szülői tanács irányítása

ellenőrzés és értékelés,

- a tanulók belső értékelése
- vizsgaeredmények
- a tanulók eredményének figyelemmel kísérése a következő iskolafokon
- a pedagógiai eszköztár adottságainak és felhasználásának értékelése.

Az iskolai munka értékelésének céljai:

- eredményességre törekvés a személyiségfejlesztésben, a vizsgákra való felkészítésben, a továbbtanulásban, a szakmaszervezésben stb.,
- motiváció (tanulói, tanári, szülői),
- kontroll (ellenőrzés, korrekció),
- jövőkép-alakítás,
- minőségbiztosítás az iskolai munka minden szintjén és területén.

Az értékelés alapelvei:

- terjedjen ki az iskolai élet egészére,
- legyen folyamatba ágyazott, kiszámítható, megalapozott,
- törekedjen objektivitásra,
- személyre, közösségre szólóan ösztönözzön,
- az értékelés az iskolánkban elfogadott követelményrendszerre épüljön, biztosítsa a követelmények nyitottságát.

9.2 A tanuló teljesítményének értékelése

9.2.1 Az értékelés célja

- a tanulók személyiségének fejlesztése,
- további tevékenységre, jobb munkára ösztönzés,
- önálló tanulásra való képesség és igény kialakítása.

9.2.2 Értékelési szempontjaink

- a félévi és év végi osztályzatok kialakítása folyamatosan szerzett osztályzatok alapján,
- tárgyanként, félévente legalább három osztályzat szükséges,
- tanév végén az egész éves teljesítményt értékeljük, figyelembe vesszük a fejlődési tendenciát,
- ha a tanuló az adott tantárgy féléves óraszámának 30%-ról hiányzik, köteles beszámolni vagy osztályozó vizsgát tenni,
- számonkérés után rövid szóbeli értékelés tanácsadás céljából, útmutatás a fejlődéshez,
- ügyelni kell a szóbeli és írásbeli feleletek arányára,
- egyéni, csoportos, globális számonkérést, értékelést változtatni kell,

9.2.3 Az értékelés módszere

Következetes, egyértelmű, rendszeres, sokoldalú, sokszínű, igazságos; a tanulók életkori sajátosságainak és a tantárgy jellegének megfelelő; ne okozzon feszültséget; javítás lehetősége biztosított legyen.

9.2.4 Az értékelés típusai

a.) - diagnosztikus

- első osztályban a tanév elején a tudás és az előzetes készségek felmérése a cél (az általános iskolai tananyag hangsúlyos részeinek elsajátítási szintjéről kapunk jelzést)
- ennek eredménye alapján a tanítási mód kialakítása,
- szükséges döntések előkészítése,
- felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- nyelvi csoportba sorolás
- tanítási problémák esetén az okok meghatározása
- a tanulói teljesítmények alapján teszünk javaslatot, ajánlatot a fakultáció megválasztására,
- ismeretében segítjük a pályaválasztást.

b.) - szummatív

Egy-egy szakasz lezárásakor a tanuló minősítése és kategorizálása

- a tanuló eredményeinek, fejlettségének a megállapítása
- év végi bizonyítvány
- érettségi vizsga

c.) - formatív

A tanítási-tanulási folyamatban állandóan jelen van.

- folyamatos visszajelzés,

- módosításokhoz szükséges információszolgáltatás változatos módon valósul meg: írásbeli, szóbeli vagy más formában tantárgytól függően.

Az értékelés típusai közül a jelenlegi gyakorlatban mindhárom formát alkalmazzuk.

A tantárgyanként kialakított értékelési szempontrendszer segít pontos visszajelzést adni a tanulók elért eredményeiről, a kapcsolódó szöveges értékelés pedig utat mutat a fejlődésükhöz. A szülőkkel tartott kapcsolat, melynek erősítése érdekében még sokat kell tennünk, a közösen nevelt gyermek fejlődését nagymértékben segíti.

9.2.5 Magatartás és szorgalom értékelése

Az értékelés elvei

Az egy osztályban tanító pedagógusok közül az osztályfőnök az a személy, aki a legnagyobb figyelemmel kíséri a tanulók fejlődését, iskolai előmenetelét. Így számos információval rendelkezik a tanulókról, és ő az, aki a legjobban ismeri szociális helyzetüket is. Ezért az osztályfőnök véleménye a tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésekor irányadó, az elbírálást döntően befolyásolja.

Amennyiben kérdőjelek merülnek fel egyes tanulók értékelésekor, az osztályfőnök konzultáljon az érintett tanuló többi tanárával. Vitás esetekben mikroértekezlet (az osztályban tanító pedagógusok) összehívásával segítse a helyes döntés meghozatalát, illetve megfelelő nevelési stratégia kidolgozását.

Ugyanakkor fontos, hogy az osztályban tanító szaktanárok jelezzék a tanulókkal kapcsolatos pozitív és negatív tapasztalataikat anélkül, hogy az esetleges probléma megoldását a szaktanár egyszemélyileg az osztályfőnökre igyekezne hárítani.

Pusztán a tanulók felénk irányuló viszonyulásából, közeledéséből ritkán vonhatunk le reális következtetéseket. Ezért próbáljuk meg kideríteni az esetleges viselkedési zavarok - mint tünetek - mögött rejlő okokat. Vegyük figyelembe, hogy a minősítések pedagógiai célja az, hogy az értékelés eszközével segítse a tanuló önértékelésének objektívabbá formálását, és ezzel hozzájáruljon a személyiségfejlődéshez. Minden esetben hallgassuk meg az érintett tanuló véleményét, nyújtsunk lehetőséget önismereti képének kifejtésére. Az értékelésre szánt órán egyszavas minősítések helyett az osztály többi tagjának közreműködésével próbáljunk egy részletesebb tükröt tartani a tanuló elé.

Általános szempontok

- az iskolai élet kollektívan megalkotott szabályainak (pl. házirend) betartása,
- a tanulónak a tanév során szerzett érdemjegyei,
- a tanulónak a tanórai aktivitása, a tanórai munkához való hozzáállása,
- a tanuló iskolai tevékenységének egyéb eredményei: dicséretetek, büntetések, versenyeken elért eredmények stb.,
- késések, igazolatlan mulasztások száma. (Az igazolatlan mulasztások számának beszámításakor körültekintő mérlegeléssel és az SZMSZ-ben foglaltak figyelembevételével járjunk el.)

Magatartás

Példás az a tanuló, aki

- nyitott, érdeklődő az iskolai élet eseményei iránt,
- rendelkezik életkorának megfelelő felelősségérzettel saját személyisége valamint társai és környezete iránt,
- igazolatlan mulasztással, figyelmeztetéssel nem rendelkezik.

Példás lehet az a tanuló is, akinek egy kisebb figyelmeztetése, egy vagy két késése van, azonban példamutató közösségi munkájáért, iskolai rendezvényeken való részvételéért osztályfőnöki, illetve igazgatói dicsérettel rendelkezik.

Jó az a tanuló,

- akinek iskolai viselkedése ellen komolyabb kifogás nem merül fel,
- aki életkorának megfelelő felelősségérzettel rendelkezik,
- aki a rábízott közösségi feladatot elvégzi,
- akinek az igazolatlan mulasztása alacsony és legfeljebb egy vagy két szaktanári figyelmeztetése van.

Változó az a tanuló,

- aki gyakran fegyelmezetlen, ezért több szaktanári, illetve osztályfőnöktől kapott figyelmeztetése van,
- aki a rábízott közösségi feladatot nem vagy nem megbízhatóan végzi el,
- akinek felelősségérzete éretlen, de rosszindulatú törekvések nem jellemzik,
- akinek igazolatlan mulasztása kissé magas, de nem terjed túl azon a határon, ami még lehetővé teszi a tananyag pótlását.

Rossz az a tanuló, aki

- tanárait és társait rendszeresen zavarja viselkedésével,
- beszéd- és viselkedésmódjában nagyon igénytelen,
- igazolatlan hiányzásai magasak, igazgatói büntetéssel rendelkezik,
- negatívizmusával nem enged a pedagógiai hatásoknak, társai irányában időnként ártó szándék nyilvánul meg.

Szorgalom

Példás az a tanuló, aki

- képességei és lehetőségei szerint tanul, minden tantárgyból rendszeresen teljesít,
- a tanórai munkában aktívan, illetve érdeklődően közreműködik,
- bár szerényebb képességű, legalább egy szakterület iránt nagy érdeklődést mutat, abban kiváló eredményt ér el, esetleg tanórán kívüli tevékenységbe is bekapcsolja azt, és más tantárgyakból sem produkál közepesnél rosszabb jegyeket,
- példamutató munkafegyellemmel, kötelességteljesítéssel rendelkezik.

Jó az a tanuló,

- akinek munkafegyelme és kötelességteljesítése általában megbízható,
- aki képességeihez és lehetőségeihez mérten tanul, de munkájában kisebb egyenetlenségek mutatkoznak,
- akinek átlaga nem süllyed a közepes szint alá,
- aki rossz előképzettsége miatt egy vagy két tárgyból nagyon gyenge, de szorgalma arra irányul, hogy pótolja hiányosságait.

Változó az a tanuló,

- aki tanulmányi munkáját rendszertelenül végzi, kötelességére gyakran figyelmeztetni kell,
- aki egy vagy két tantárgyból megbukott,
- akinek a tanórai munkához való hozzáállása gyakran kifogásolható, felszerelése időnként hiányos.

Hanyag az a tanuló,

- aki nem tanul képessége szerint, és akinek tanórai munkája negatív hozzáállást tükröz,
- akinek iskolai felszerelése gyakran hiányos,
- aki több tantárgyból bukik,
- akinek munkafegyelme, kötelességteljesítése megbízhatatlan.

9.2.6 A tanulók értékelésének gyakorlata

Tanulmányi munka értékelése

az értékelés alapelvei

- személyre szóló legyen,
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű,
- folyamatosságot biztosítson,
- az iskolai (munkaközösségi) követelményrendszerre épüljön,
- biztosítsa a szóbeli és az írásbeli értékelés egészséges arányát,
- legyen tényszerű,
- félelemmentes légkörben történjen.

az értékelés formái

személyes, szóbeli értékelés történik,

- a tanítási órákon,
- a tanár megragadja a tanítási órákon kívüli lehetőségeket is,
- a szaktanárok által az évközi érdemjegyek és osztályzatok megállapításakor,
- a fogadóórákon,
- a szülői értekezleten az osztályfőnök által,
- az osztályfőnök az osztályban tanító tanárok véleményét is közvetíti a magatartás- és szorgalomjegyek kapcsán,
- az osztályfőnök által a naplók és ellenőrzők havi felülvizsgálatakor,
- az iskola által szervezett programok értékelésekor,
- az igazgató vagy igazgatóhelyettesek által (kiemelkedő vagy gyenge eredmények, illetve fegyelmi vétségek kapcsán).

szöveges értékelés írásban

- szükség esetén a szaktanár vagy az osztályfőnök által (kiemelkedő teljesítmények, illetve problémás tanulók),
- dicséretnek, illetve elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe,
- szaktanárok dolgozatra írott véleményei,
- külső felkérésre készített minősítések, vélemények
- (gyermekvédelem, rendőrség, bíróság, pályázatok stb.).

Az értékelés nyilvános fórumai

- házi versenyek,
- az iskola belső vizsgái,,
- értékelés az egész diákközösség előtt (iskolai rendezvények, tanévnnyitó, tanévzáró ünnepélyek),
- értékelés a nevelőtestület előtt (iskolai rendezvények, tanévnnyitó, tanévzáró ünnepélyek),
- értékelés a nevelőtestület előtt (tantestületi értekezletek, megbeszélések),

- osztály vagy egyéni produktumok kiállítása.

10. Modulok oktatása és a továbbhaladás, az évfolyam sikeres befejezésének feltételei

Az intézmény pedagógiai programjában meghatározott módon oktatott modulok értékelési, minősítési szempontjait a közoktatási törvényben körvonalazott célok és követelmények tükrében állítottuk össze. A helyi tantervek témaköreihez alkalmazkodva elsősorban csoportos foglalkozásokat és szereplési lehetőségeket találva igyekszünk a modulok segítségével képességeket fejleszteni a tanulóknban. Értékelést írásban és szóban is végzünk.

FILOZÓFIA

A továbbhaladás alapvető feltétele egyfajta szemléletmód, filozófiai gondolkodásmód kialakulása a tanulóknban. Hétköznapi jelenségekben is ismerjék fel az elvont filozófiai kérdések jelenlétét. Tárgyszerű, logikára épülő vitakészség alakuljon ki csoportjukban. Legyen ismeretük a fontosabb gondolkodástörténeti korszakokról, főbb képviselőikről (antikvitás, középkor, újkor, 19-20. század).

A számonkérés formái: kisbeszámoló ok otthoni felkészülés alapján, vita és osztálygyűlés, problémafelvető szituációk elemzése. Írásban: tesztek, játékos feladatlapok megoldása.

MOZGÓKÉP ÉS FILMKULTÚRA

A továbbhaladás feltétele: a mozgókép látvánnyal kapcsolatos értelmezése és kritikai képesség kialakulása a tanulóknban. Az audiovizuális média társadalmi szerepének megismerése. Rövid média-történeti ismeretek elsajátítása.

Értékelési módok: otthoni felkészülés alapján kisbeszámoló tartása, közös médiaélmények, filmélmények elemző-értékelő megbeszélése; fogalomtár elsajátítása és felmérés írása feladatlapos módszerrel.

MŰVÉSZETI ISMERETEK

A továbbhaladás feltétele: a művészeti ágak megismerése, pontos fogalomalkotás; a művészetek gondolkodás-formáló, életmód-alakító szerepének felismerése. Esztétikai alapfogalmak ismerete.

Értékelési módok: otthoni felkészülés alapján elemző értékelés írása választható témáról; beszélgetés, stílustörténeti dokumentumok közös elemzése.

TÁNC ÉS DRÁMA

A továbbhaladás feltétele a témakörökben jelölt elméleti tudnivalók alapszintű elsajátítása (pl. színháztörténeti korok, stílusok), valamint részvétel a csoportos munkában (improvizációk, elemző beszélgetések, színpad- díszlet- jelmeztervek). A mozgásmotívum elsajátításával egyéni készségek, képességek fejlődésének nyíljon lehetőség.

Otthoni felkészülésre épülő értékelési formák: kisbeszámoló; tesztek, írásbeli feladatok órai megoldása; otthon készített tervek bemutatása.

Értékelési területek az órán: a csoportmunkába kapcsolódás figyelemmel kísérése (történetyszerkesztés, mozgásetüdök, önálló pódiumi megoldások, nyelvi játékok és hangképzési gyakorlatok).

TÁRSADALOMISMERET ÉS ETIKA

A továbbhaladás feltétele a törzsanyagban jelölt elméleti tudnivalók elsajátítása legalább elégséges szinten. Napi aktualitások ismerete, pl. EU, államszervezetünk. Etikai alapfogalmak ismerete, pl. jó-rossz, erények, alapértékek.

Értékelési lehetőség elsősorban írásban: teszt, totó, feleletválasztó feladatlapok megoldása. További cél a készségek fejlesztése. Elsősorban: tapasztalatok gyűjtése, rendszerezése logikai módszerrel; mindennapi szituációk jelentőségének felismerése, a megjelenítés képességének fejlesztése, dokumentum-elemzés, újságolvasás módjainak fejlesztése. Értékelési módok: otthoni felkészülés után kiselőadás tartása; csoportos megbeszélés, vitavezetés; dramatikus bemutatók értékelése.

11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Intézményünkben évente két alkalommal kerül sor a tanulók fizikai állapotának felmérésére, ami lehetővé teszi, hogy a testnevelő tanárok megismerjék a kondicionáló képességek területén mutatkozó hiányosságokat.

Az aerob állóképesség mérése:

A 12 perces futás (Cooper-teszt) felmérésével történik.

A tanulóknak 12 percet kell folyamatosan közel azonos sebességgel futniuk úgy, hogy futás közben ne alakuljon ki tartósan oxigénhiány.

Az értékelés a megtett méterek számával történik.

A mindennapi tevékenységünk során leggyakrabban használt izomzat erő, erő állóképességének mérése

Helyből távolugrás

Az alsó végtag dinamikus erejének mérésére alkalmazzuk. A tanuló erőteljes páros lábú elugrást végez előre. Az elugróvonal és az utolsó nyom közötti távolságot mérjük cm-ben.

Kétkézes dobás hátra, fej fölött 3 kg-os tömött labdával

A váll- és a törzsizmok gyorsasági erejének mérése. A tanuló a dobás irányának háttal áll. Előrehajlással szerzett lendület után fej fölött hátrafelé kell eldobnia a labdát. A dobóvonal és a labda talajra érkezése közötti távolságot mérjük cm-ben.

Mellső fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás folyamatosan kifáradásig

A váll és a kar izmainak dinamikus erő állóképességének mérése.

Négyütemű fekvőtámasz mérése

A tanulók a következő mozgást hajtják végre:

Terpeszállás-guggolótámasz-fekvőtámasz-guggolótámasz-terpeszállás. Azt mérjük, hogy egy perc alatt hány darabot tud szabályosan megcsinálni.

Hanyattfekvésből felülés

A tanuló a hátán fekszik és mindkét térdét 90°-os szögben behajlítja, karok tarkón. A vizsgált személy üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Szünet nélkül szabályosan végrehajtott felülések számát mérjük.

Törzsemelés, hason fekvésből

A hátizmok dinamikus erő állóképességének mérése. A folyamatosan végzett törzsemelések számát mérjük.